

Nr 231.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående fortsatt disposition av visst äldre reservationsanslag; given Stockholms slott den 9 mars 1945.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande statsrådet hemställt.

GUSTAF

Tage Erlander.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 mars 1945.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, BERGQUIST, DOMÖ, GJÖRES, EWERLÖF, RUBBESTAD, OHLIN, ERLANDER, DANIELSON, ANDRÉN.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför statsrådet Erlander följande.

Riksdagen har å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 såsom kapitalinvestering i fonden för låneunderstöd till Lån för anordnande av skyddsrum anvisat ett reservationsanslag av 15 000 000 kronor. Enligt av 1943 års riksdag lämnat medgivande (prop. nr 284, riksdagens skr. nr 405) må av detta anslag under budgetåren 1943/44 och 1944/45 disponeras intill sammanlagt 5 000 000 kronor, inberäknat det belopp, som tagits i anspråk till och med utgången av budgetåret 1942/43. Föreskrifterna för erhållande av lån från anslaget återfinnas i kungörelsen den 17 april 1940 (nr 232) om lån av statsmedel för anordnande av skyddsrum. Enligt sagda föreskrifter skall ansökan om lån göras hos riksbanken, som jämväl fattar beslut över ansökningarna.

I skrivelse den 19 januari 1945 till fullmäktige i riksbanken har *civilförsvarsstyrelsen* framhållit, att man icke av den sedan 1941 successivt ned-

gående frekvensen beträffande ifrågavarande långivning vore berättigad draga den slutsatsen, att det stora flertalet enskilda skyddsrum, som enligt gällande författningar skulle anordnas, vore färdiga. Då anordnandet av sådana skyddsrum under nästa budgetår torde komma att få i huvudsak oförändrad omfattning, syntes sannolikt, att en möjlighet till lån av statsmedel för ändamålet skulle bli utnyttjad i ungefär samma utsträckning som under de två sista åren. Under åberopande härav har styrelsen hemställt, att fullmäktige ville vidtaga åtgärder för att medel för beviljande av dylika lån måtte stå till förfogande jämväl under budgetåret 1945/46.

Med överlämnande av civilförsvarsstyrelsens skrivelse hava *fullmäktige i riksbanken* i skrivelse den 24 januari 1945 uppgivit, att intill utgången av år 1944 utlämnats skyddsrumslån till ett sammanlagt belopp av 3 260 260 kronor, därav under år 1943 cirka 104 000 kronor och under år 1944 cirka 50 000 kronor. Fullmäktige hava vidare anmält, att det för tillgodoseende av det av civilförsvarsstyrelsen beräknade lånebehovet skulle vara tillräckligt, om, utöver det redan disponerade beloppet, cirka 120 000 kronor stode till förfogande intill utgången av nästa budgetår. Med denna utgångspunkt skulle det belopp, som finge tagas i anspråk intill sistnämnda tidpunkt, kunna bestämmas till 3,4 miljoner kronor. Försiktigheten torde emellertid böra föranleda, att detta belopp något höjdes, förslagsvis till 3,5 miljoner kronor. Fullmäktige hava sålunda hemställt, att därest medel ansåges böra stå till förfogande för ifrågavarande ändamål jämväl under budgetåret 1945/46, riksdagens bemyndigande måtte utverkas att under sagda budgetår disponera intill sammanlagt 3 500 000 kronor, inberäknat det belopp, som tagits i anspråk till och med utgången av budgetåret 1944/45.

Föredraganden.

Med hänsyn till den ringa omfattning ifrågavarande långivning haft under de två sista åren kan det synas tveksamt, huruvida något verkligt behov av denna låneform numera föreligger. Av civilförsvarsstyrelsens uttalande framgår emellertid, att åtskilliga fastigheter, vilka författningsenligt skola vara försedda med skyddsrum, ännu sakna sådana eller hava skyddsrum, som icke fylla de på dylika anläggningar ställda kraven. Medel för beviljande av lån för anordnande av skyddsrum torde därför böra stå till förfogande under ännu ett budgetår. Den av fullmäktige i riksbanken gjorda beräkningen av medelsbehovet synes kunna godtagas. Jag tillstyrker därför, att riksdagens bemyndigande inhämtas att för ifrågavarande ändamål under budgetåret 1945/46 disponera intill sammanlagt 3 500 000 kronor, inberäknat vad som redan tagits i anspråk.

Under åberopande av det anförda hemställer jag alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att av det å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 såsom kapitalinvestering i fonden för låneunderstöd

upptagna reservationsanslaget till *Lån för anordnande av skyddsrum* må under budgetåret 1945/46 disponeras intill sammanlagt 3 500 000 kronor, inberäknat det belopp, som tagits i anspråk till och med utgången av budgetåret 1944/45.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:st Konungen, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Jan-Erik Stenius.